

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT
OŚRODEK INFORMACJI

629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
693 - 58 - 95, 625 - 76 - 23

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89

INTERNET

<http://www.cbos.pl>

E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/163/2000

PREFERENCJE PARTYJNE W LISTOPADZIE

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, LISTOPAD 2000

PRZEDRUK MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

Mimo że od wyborów prezydenckich minął już miesiąc, wybory czy też szerzej polityka ciągle pozostaje w sferze zainteresowań Polaków. Gdyby wybory parlamentarne odbywały się w listopadzie¹, udział w nich wzięłoby - według własnych deklaracji - 69% Polaków, o 1 punkt procentowy więcej niż w październiku.

Już od wielu miesięcy zdecydowanie największym poparciem potencjalnych wyborców cieszy się SLD. Partia ta ma najwięcej zwolenników także w listopadzie - aż 41% osób deklarujących udział w głosowaniu oddałoby na nią swój głos, gdyby wybory odbywały się w najbliższym czasie. Odsetek zwolenników tego ugrupowania jest o 3 punkty procentowe wyższy niż przed miesiącem. Obecny wynik SLD nieznacznie przekroczył bardzo dobry rezultat tej partii z okresu kampanii prezydenckiej i należy do najlepszych w tym roku.

W AWS od czasu wyborów prezydenckich trwają dyskusje na temat przywództwa, kształtu organizacyjnego i przyszłości tej koalicji. Zapewne nieefektywne jak dotąd spory, brak konsensusu i pozytywnego rozwiązania sytuacji wewnętrznej powodują, że od września odnotowujemy spadek społecznego poparcia dla tego ugrupowania. W listopadzie chciałoby głosować na AWS 14% potencjalnych wyborców, o 1 punkt procentowy mniej niż miesiąc temu i 5 punktów mniej niż we wrześniu, kiedy to w toku kampanii prezydenckiej koalicja ta osiągnęła najwyższe poparcie w tym roku. Obecnie liczba zwolenników AWS stanowi tylko jedną trzecią odsetka osób popierających SLD.

---

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (126) przeprowadzono w dniach 10-13 listopada 2000 roku na 1094-osobowej reprezentatywnej próbie losowo-adresowej dorosłych mieszkańców Polski.

W tym miesiącu na trzecim miejscu naszego rankingu znalazł się PSL, na który oddałby głos co dziesiąty potencjalny uczestnik wyborów (10%), o 2 punkty procentowe więcej niż w październiku. W porównaniu z ubiegłym miesiącem straciła natomiast UW, którą popiera 7% wyborców (spadek o 2 punkty). Na słabszy wynik UW mogły wpłynąć dyskusje o ewentualnej zmianie lidera związane ze zbliżającym się kongresem tego ugrupowania.

Gdyby wybory parlamentarne odbywały się w listopadzie, do parlamentu miałyby szansę powrócić - jako samodzielna partia - także UP, na którą chciałby oddać swój głos co dwudziesty potencjalny uczestnik wyborów (5%). Pozostałe ugrupowania nie przekroczyłyby wyborczego progu. KPEiR ma 2% zwolenników, natomiast na ROP, UPR, „Samoobronę”, KPEiR RP, PLD, PPS i ChD III RP głosowałoby po 1% potencjalnych wyborców.

**POPARCIE DLA PARTII I UGRUPOWAŃ POLITYCZNYCH WŚRÓD OSÓB DEKLARUJĄCYCH UDZIAŁ
W POTENCJALNYCH WYBORACH PARLAMENTARNYCH**

Partie i ugrupowania polityczne	1999		2000											
	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI ₍₁₎	VI ₍₂₎	VII	VIII	IX	X	XI
	w procentach													
SLD	31	38	35	36	37	38	41	37	34	38	38	40	38	41
AWS	20	20	16	16	16	15	14	15	15	13	16	19	15	14
PSL	9	7	9	10	8	7	7	6	8	7	9	7	8	10
UW	10	8	11	10	7	7	9	8	10	9	6	8	9	7
UP	4	4	3	5	5	6	5	4	5	5	4	3	4	5
KPEiR	3	3	2	2	3	3	2	2	2	3	2	1	2	2
ChD III RP	2	2	0	2	1	1	2	1	1	1	1	0	1	1
KPEiR RP	2	1	1	0	1	1	1	1	1	1	0	0	1	1
ROP	3	2	2	1	2	3	1	2	1	2	2	2	1	1
UPR	2	1	1	1	3	1	1	0	2	1	1	2	1	1
ZZR „Samoobrona”	1	1	1	1	1	1	2	2	1	1	1	1	1	1
PLD	1	1	1	2	0	1	1	1	1	1	1	1	0	1
PPS	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	1	0	1
Inna partia	1	2	2	1	2	2	1	1	1	1	1	2	2	1
Trudno powiedzieć	12	11	16	13	14	15	14	21	18	16	17	14	18	13
N	637	654	675	672	826	709	651	676	699	670	634	695	711	747

(1) 1-6 czerwca; (2) 15-20 czerwca.

Listopadowy ranking społecznego poparcia dla partii politycznych zaczyna przypominać układ sił wśród osób kandydujących w wyborach prezydenckich - jeden samotny lider wyraźnie wyprzedzający grupę kilku liczących się konkurentów, między którymi są kilkupunktowe różnice. W takim układzie dotychczasowy dwubiegunowy układ sił na naszej scenie politycznej może się zmienić. Wydaje się, że brak pozytywnego rozwiązania wewnętrznych sporów w AWS może doprowadzić jeśli nie do pogłębienia, to do utrwalenia takiej sytuacji. Jednak wychylenie wahadła politycznego w lewo stosunkowo wcześniej przed wyborami stwarza jeszcze prawej stronie pewne szanse zmiany tej niekorzystnej dla niej sytuacji.

Opracował

Krzysztof PANKOWSKI